

Kynning

- Jón Kristján Rögnvaldsson, félagsráðgjafi.
- Starfssvið mitt nær m.a. til:
 - Almennrar félagslegrar ráðgjafar.
 - Fjárhagsaðstoð.
 - Barnavernd.
- Fyrirbyggjandi aðgerðir.
- Eftirfylgni.

Stuðningur

- Styrkjum einstaklinga til þátttöku á vinnumarkaði.
- Styrkjum einstaklinga til náms.
- Bætt sjálfsímynd og öflugra sjálfstraust.
- Endurhæfingaráætlanir í samvinnu við Tryggingastofnun Ríkisins.
- Stuðningur frá félagsþjónustu.

Stuðningur

- Regluleg stuðningsviðtöl.
- Myndun tengsla við skjólstæðing mikilvæg.
- Ábyrg/óábyrg hegðun.
- Samskipti.
- Góður árangur þegar unnið er með einstaklinga sem eiga meðferð eða endurhæfingu að baki.

Stuðningur

- Styðjum einstaklinga til að komast í meðferð/endurhæfingu.
- Tökum á móti einstaklingum úr meðferð/endurhæfingu.

Þjónusta

- Viðtöl við iðjupjálfa eða félagsráðgjafa.
- Sálfræðiþjónusta, einu sinni í mánuði.
- Nýtum náms-og starfsráðgjöf þekkingarnetsins.
- Aðgangur að ljósmóður og hjúkrunarfræðingum hjá heilsugæslu.
- Rót á læknum – skert aðgengi að geðlæknum.

Stuðningur

- Reynnum að draga úr álagi á einstaklinga og fjölskyldur.
- Veita stuðning, ráðgjöf og eftirfylgni í kjölfar meðferðar og endurhæfingar.
- Minna aðgengi að sérfræðipjónustu og félagasamtökum.
- Gengur vel en getum betur.

VALDEEFLING Í VERKI

Fræðsludagur á Höfn
23. nóvember 2007 á vegum Hlutverkaseturs
og Félagsmálaráðuneytisins
SJÓNARHORN NOTENDA

GAGNREYND ÞJÓNUSTA

- Krafa um að þjónusta byggist á rannsóknum
- Aðferðir/inngrip sem virka fyrir flesta
- Samanburðarrannsóknir
- Allar aðrar rannsóknir minna virði
- Niðurstöður eru mótsagnakenndar
- Virka ekki á alla
- Engin sértæk meðferð fundin

RANNSÓKNARTEYMI

- Þverfaglegur samstarfshópur myndaður 1998
- Voru ekki að leita að neinu sérstöku
- Voru ekki að sanna neitt
- Höfðu áhuga á reynslu geðsjúkra

BAKGRUNNUR TEYMISINS

- M.a. sálfræðingur, iðjubjálfi, geðlæknir félagsráðgjafi, félagsfræðingur.....
- Svíþjóð, Noregi, Ítalíu, Bretlandi, Bandarík...
- Alain Topor, Marit Borg, Roberto Mezzina, Izabel Marin, Larry Davidson, Dave Sells, Carsten Bjerke, Elin Kufaas, Johan Svenson.....

SJÓNARHORN GEÐSJÚKRA

- Hvað er að virka í þjónustunni?
- Hvað í umhverfinu er að virka?
- Hvað þarf einstaklingurinn að gera sjálfur?
- Hvernig nást hlutverk?

NIÐURSTÖÐUR

- Fengu mörg svör
- Engin rétt aðferð
- Þversagnir
- Ef mark verður tekið á geðsjúkum
 - mun það breyta þjónustunni
 - mun það breyta áherslum

MANNESKJA Í BATA

- Elskuð, fær stuðning, elskar aðra og styður
 - Á sér stað til að hlaða batteríin
 - Ver tíma í verkefni sem hafa þýðingu og gildi
 - Tilheyrir samfélagi manna
 - Tekur þátt í verðmætasköpun
- Er með
 - Gerir meira
 - Gerir eitthvað annað
 - Trúir á sjálfan sig
 - Bjargráð við einkennum
 - Lífir venjulegu lífi

BATI NÁÐIST

- Í efnislegum heimi
- Í daglegu lífi
- Í félagslegu samhengi
- Utan geðheilbrigðisþjónustunnar

BATI

- Ólíkar aðferðir virðast virka jafnvel
- **Tengslin**
- Placebo
- Huglæg tilfinning að einhver skilur þig
- Asay & Lambert, 2002, 15% aðferðin, 30% tengslin, 15% væntingar og trú, 40% býr í einstaklingnum sjálfum og umhverfi hans

ÁRANGUR TENGIST

- Daglegum venjum
- Atvinnuþáttöku
- Andlegum málefnum
- Jafningagrunni
- Reiði
- Umræðum

MIKILVÆGT

- Tengsl skiptu höfuðmáli í bata geðklofa
- Tengsl við fjölskyldumeðlimi/samfélagið
- Sjúkdómaeinkenni ekki aðalhindrunin; mismunun, fordómar og fátækt
- Umhverfispættir vega þungt
- Staðalímyndir stóðust ekki
- Fjallaklifur
- Bati – taka sjéns - takast – mistakast – læra af mistökum og að gefast ekki upp

LYF

- Ef tekin eru lyf – jákvæð svörun frá umhverfinu
- Getur virkað dempanði
- Geta truflað náttúrulegt ferli
- Betri á sumum sviðum – verri á öðrum
- Tímabundið vandamál
- Aðrar lausnir en lyf
- Flýta ekki alltaf ferlinu

HVETJANDI FAGMENN

- Menntun og þjálfun – gefur öryggi og meira vægi – aðgengi að réttindum – status - geta opnað nýjar leiðir
- Tala um hversdagslega hluti
- Gera meir en vænst er af þeim
- Gera eitthvað öðruvísi
- Halda út án þess að gera kröfur um framfarir

HVETJANDI FAGMENN

- Gera eitthvað óvænt
- Athafnir ekki bara orð
- Sýna áhuga
- Viðhalda von
- Skilja hvað hefur gerst
- Finna leiðir út úr vandanum

HVETJANDI FAGMENN

- Leiðsögumenn
- Kortleggja færnivandamál
- Íhlutun miðast við færnihindranir
- Unnið með árangur
- Samvinnutengsl
- Tilfinningatengsl
- Samhljómun um innihald og markmið

HVETJANDI SAMFERÐARMENN

- Tengsl
- Væntumþykja
- Er til staðar þegar á þarf að halda
- Gera meira en búist er við af þeim
- Velja þig

TENGLS VIÐ SAMFERÐARMENN

- **Standa með** – ert ekki einn í heiminum – viðhalda voninni
- **Vera til staðar** – hjálpa til með praktísk mál – halda fjárhagslegu sjálfstæði og lágmarksvirðingu
- **Komast áfram í batanum** – einstaklingsbundið en félagslegi þátturinn er alltaf samhliða – verðgildi einstaklingsins framyfir sjúkrasöguna
- Einangrast er **ekki val**
- Grunnþörf er að vera **viðurkenndur/velkomin**
- Fá stuðning eins og með aðra sjúkdóma
- Dragast inn í sjúkdóminn er áfall nr. 2
- Tengslin hluti af sjúkdómi/ hluti af bata
- Draga sig til baka - streitustjórnun

HINDRANIR Í UMHVERFINU

- Fordómar
 - Mismunun
 - Fátækt
 - Missa hlutverk
 - Skortur á tækifærum
 - Skortur á stuðningi
 - Útilokun – fastir í hlutverki geðsjúklins
- Vera öðruvísi – staðfest með sjúkdómsgreiningu
 - Ekki skortur á félagslegri færni
 - Ekki skortur á áhuga
 - **Að vera með** - leið til bata

HINDRANIR Í UMHVERFI

- Lífið fyrir þurrkast út
- Sjúklingshlutverkið tekur yfir
- Umgengst mest heilbrigðisstarfsmenn
- Persónuleiki þinn tengist sjúkdómnum
- Finna heimili- missa heimili – verða heimilislaus.....

HVETJANDI UMHVERFI

- Einstaklingsmiðað
- Einstaklingurinn hefur alltaf val í stöðunni
- Aðstoð við að taka ákvarðanir
- Aðstoð við að taka ábyrgð
- Skoðanir og val virt
- Leiðréttir ekki né gerir ómeðvitað meðvitað
- Hlustar á vonir, markmið og drauma
- Tekst á við hindranir

BATAHVETJANDI ÞJÓNUSTA

- Byggjast á notendabekkingu og batarannsóknum
- Tekur mið af fjölskyldunni, skjólstæðingnum
- Val um meðferðarform/aðila/teymi/tengsl
- Eflir styrkleika - tekst á við ögranir
- Sameiginleg ákvörðunartaka
- Neitunarvald

BARÁTTUMÁL

- Fjárhagslegt öryggi
- Þak yfir höfuðið
- Tengsl við aðra
- Innihaldsríkt líf
- Hluverk, virkur, áhrif, val, vald
- Geta tekið ábyrgð á eigin heilsu
- Heilbrigðisstarfsfólk samstarfsaðilar
- Vilja vera upplýst um stöðu mála, réttindi, rannsóknir
- Ráði sjálf hvert þau beini viðskiptum sínum

ÞÁTTAKA Í RÉTTINDABARÁTTU

- Félagsleg leið til bata
- Festist ekki í geðgettói
- Hjálpar að komast áfram
- Meðvitaður um réttindi
- Hlutverk við að aðstoða aðra
- Lærir um ný meðferðarform
- Virkari í eigin meðferð
- Ferð að gera kröfur
- Útrás fyrir reiði
- Myndar tengsl/eignast vini
- Viðurkenning
- Væntumþykja
- Ástæða til að fara út
- Sömu áhugamál
- Jafningjagrunnur
- Sjálfstraustið eykst

ÁRANGURSMÆLINGAR

■ Markmið einstaklingsins

- Aukin færni
- Lífsgæði
- Ánægja með þjónustuna
- Tengsl
- Sjálfstraust
- Trú á eigin áhrifamátt
- Valdefling
- Stjórn á eigin lífi
- Sýnd virðing
- Fær stuðning

■ Hlutverk fagmannsins

- Er markmiðum náð?
- Breytingar sem hafa orðið
- Nýjar hindranir að yfirstíga
- Finnur staði sem hægt er að leita til
- Hefur yfirsýn
- Mælir árangur